

Katedra trestního práva

Posudek konzultanta na rigorózní práci Mgr. Kateřiny Danielové „Dovolání v trestním řízení“

Předložená rigorózní práce obsahu 132 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, šesti kapitol a závěru. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Okruh použité literatury je přiměřený zvolenému tématu. Po formální stránce splňuje předložená práce všechny požadavky na ni kladené.

Autorka si za téma své práce zvolila problematiku, která sice již byla literárně zpracovávána, avšak která stále vyvolává odborné diskuse a polemiky, jak o tom svědčí některé nálezy Ústavního soudu ČR.

Po stručném úvodu, ve kterém autorka charakterizuje cíl a zaměření své práce, se nejprve věnuje ilustrativnímu pohledu na vývoj opravných prostředků na našem území až po trestní řád z roku 1961. Zde si zejména všimá uplatňování jednotlivých principů opravného řízení u jednotlivých opravných prostředků. Další kapitola práce se zabývá výkladem účelu opravného řízení a zejména specifických zásad opravného řízení v obecné rovině.

Následující kapitola je meritorně věnovaná zkoumané problematice. Velmi dobře je vystižen smysl a účel dovolání v systému opravných prostředků. Správně je upozorňováno i některé praktické problémy v činnosti advokátů, kteří jsou „nuceni“ svými klienty k podání dovolání i v případech, kdy pro to nejsou splněny zákonné podmínky. Autorka se oprávněně soustřeďuje především na ty otázky, které v teorii a zejména v praxi činily nebo stále činí problémy. Jejich řešení pak hledá v odborné literatuře a zejména v judikatuře Nejvyššího soudu ČR. Řešení, ke kterým autorka dospívá, lze vesměs akceptovat. Podrobně analyzuje především rozhodnutí, která lze dovoláním napadnout, a dále jednotlivé zákonné dovolací důvody. Je přitom pochopitelné, že největší pozornost je zde věnována dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) TR, jehož výklad a aplikace je rozhodně nejspornější. Souhlasit lze s názorem autorky, že původní výklad, který Nejvyšší soud ČR zaujímal, byl velmi restriktivní, jak na to ostatně opakovaně poukazovaly nálezy Ústavního soudu ČR. Autorka se nevyhýbá ani řešení některých sporných otázek spojených s otázkou lhůt k podání a odůvodnění dovolání, resp. k odstranění vad dovolání. Kritika místy formalistického přístupu Nejvyššího soudu ČR není nedůvodná. Výklad pak vhodně doplňují úvahy o rozhodovací činnosti v dovolacím řízení. Návrhy de lege ferenda, které autorka uvádí, stojí za diskusi, zejména pokud jde o možnost revize i skutkových vad a o prodloužení lhůty (též například s ohledem na délku lhůty k podání stížnosti ESPLP ve Štrasburku).

Pokud jde o vztah dovolání k ústavní stížnosti, upozorňuje autorka správně na některá úskalí týkající se běhu lhůty pro podání ústavní stížnosti s ohledem na „osud“ podaného dovolání. Určitou možností by zde bylo podání ústavní stížnosti právě proti rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR o dovolání.

Závěrečná kapitola práce se týká nástinu právní úpravy dovolání na Slovensku. Zde je cenná zvláště provedená komparace ústí v náměty de lege ferenda.

V závěru své práce autorka shrnuje poznatky, ke kterým ve své práci dospěla a zejména shrnuje i své kritické postřehy a návrhy de lege ferenda. Zejména důrazně doporučuje rozšířit dovolací důvody i na zásadní vady skutkové.

Celkově lze předloženou rigorózní práci hodnotit jako zdařilou. Autorka prokázala hlubokou znalost zvolené problematiky, včetně teoretických i praktických problémů, dosavadního literárního zpracování a judikatury. Práce je zpracována velmi pečlivě a svědomitě se snahou postihnout všechny aspekty zkoumané problematiky. Autorka rozhodně prokázala způsobilost samostatné odborné tvůrčí práce. Předložená rigorózní práce po formální i po obsahové stránce splňuje požadavky na ni kladené a je způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

Při ústní obhajobě své práce by se autorka mohla rozvést své doporučení na rozšíření dovolacích důvodů.

Doporučuji, aby po úspěšné obhajobě práce a úspěšné ústní zkoušce byl Mgr. Kateřině Danielové udělen titul doktora práv.

V Praze dne 20.9.2009

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
konzultant